

ΠΑΡΕΡΜΗΝΕΙΑΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. ΒΛΑΠΤΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΝΔΕΞΙΝ

Τοῦ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΠΑΝΟΡΡΗΓΑ

τ. Ὑφυπουργοῦ Ἐμπορίου

Κατὰ τὰ πρῶτα στάδια τῶν συζητήσεων περὶ συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., εἶχε γίνει νοητὸν ἐκ μέρους καὶ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν ὅτι ἀρκεταὶ δυσκολίαι θὰ ἀνέκυπτον ἰδίᾳ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμφωνίας. Παρ' ὅλην ὁμῶς τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ τῶν δύο οἰκονομῶν, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς μας ἀντιμετωπίσαμεν τὴν πρόκλησιν τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἐπιδιώξαμεν τὴν σύνδεσιν τῆς χώρας μας μετὰ τὴν πλέον ἀνεπτυγμένην βιομηχανικὴν περιόχην τοῦ κόσμου, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ πείραμα τῆς ἑλληνικῆς συνδέσεως θὰ ἐπιτύχη καὶ θὰ ἀποτελέσῃ παράδειγμα πρὸς μίμησιν καὶ ὄχι πρὸς ἀποφυγὴν.

Τὸ μεγάλο ἐρώτημα τῆς ἐποχῆς μας δι' ὀλόκληρον τὸν δυτικὸν κόσμον εἶναι: «Πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῶν χωρῶν μέσα στὰ πλαίσια τοῦ δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος». Διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν οἰκονομίας ὅπως ἡ ἑλληνική, ὑπάρχει καὶ ἓνα δεύτερον πρόβλημα. Ἐνδιαφέρει ἐξ ἴσου καὶ ὁ ρυθμὸς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, οὕτως ὥστε μακροχρονίως καὶ ἔναντι τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν νὰ ἔχη ἀποδειχθῆ ἡ ὑπεροχὴ τῶν προσαπειδῶν μας.

Ἡ πρώτη ἐτησίᾳ ἐκθέσις τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως πρὸς τὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν Συνδέσεως εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν συσκέψεων τῆς 22 καὶ 23 Μαΐου 1964.

Ἀσφαλῶς ὁ χρόνος εἶναι ἀρκετὰ βραχὺς καὶ θὰ ἦτο κρίσιμον νὰ ἀρχίσωμεν τὰς ἐπικρίσεις. Θὰ πρέπει κατὰ τρόπον ἀντικειμενικὸν νὰ ἐπισημάνωμεν ὀρισμένας δυσμενεῖς τάσεις, οὕτως ὥστε ἐγκαίρως νὰ ληφθοῦν τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω χειροτερεύσεως τῆς καταστάσεως. Πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς λεπτομερεῖς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐτησίᾳ ἐκθέσεως, κρίνομεν σκόπιμον νὰ δώσωμεν περιληπτικὴν εἰκόνα τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καθὼς καὶ τῶν ὀργανικῶν ἀδυναμιῶν τῆς.

Γενικαὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι μία χώρα μετὰ περιορισμένας οἰκονομικὰς δυνατότητας. Τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα ἦτο 353 δολλάρια τὸ 1963, ἐνῶ τὸ 1953 ἦτο 214 (εἰς σταθερὰς τιμὰς), ἤτοι εἶναι ἐν ἑκ τῶν χαμηλοτέρων εἰσοδημάτων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Μόνον τὸ 25% τῆς ἑλληνικῆς γῆς εἶναι καλλιεργήσιμος ἔκτασις καὶ ὁ γεωργικὸς πληθυσμὸς ἀνέρχεται εἰς τὸ 50% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ.

τὸ δὲ ἀγροτικὸν εἰσόδημα καλύπτει μόνον τὸ 25 % περίπου τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Αὐτὴ ἡ αὔξησης τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ προεκλήθη κυρίως μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας πρόσφυγας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, Ἀνατολικῆς Θράκης καὶ ἀκτῶν τῆς Μαύρης Θαλάσσης. Τὸ μόνον πλεονέκτημα ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν πληθυσμῶν μετὰ τοὺς Τούρκους εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλάς πλησιάζει τὸ ἰδεῶδες κράτος μετὰ καταπληκτικὴν ὁμοιογένειαν.

Ἀκόμη καὶ πρὸ τοῦ πολέμου τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ ἦτο πολὺ χαμηλὸν καὶ ἐξηρτάτο ἀπὸ εἰσαγωγὰς βασικῶν εἰδῶν καλυπτομένων ἐν μέρει ἀπὸ ἐξαγωγᾶς, κυρίως ἡμιπολυτελῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τοὺς ἀδύλους πόρους. Ἦδη ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας τὸ 1821 ἡ Ἑλλάς ἐξηρτάτο ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸν δανεισμὸν ὅμι μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἀλλὰ πολλάκις καὶ πρὸς κάλυψιν τῶν τρεχουσῶν ἀναγκῶν τῆς.

Πολεμικαὶ καταστροφαὶ

Ἡ Ἑλλάς ὑπέστη ἀνυπολογίστους καταστροφὰς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου εἰς ἔμφυχον ὕλικόν, εἰς ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίας, εἰς ἐγκαταστάσεις καὶ μηχανήματα, καθὼς καὶ εἰς τὴν πίστιν. Ἀκόμη σημαντικώτεροι ὑπῆρξαν αἱ καταστροφαὶ εἰς τὸν κοινωνικόν, πολιτικὸν καὶ ἠθικὸν τομέα. Πέραν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου καταστροφῶν ἡ Ἑλλάς ὑπέστη ἀκόμη μεγαλύτερας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συμμαχοῦτοπολέμου 1946·1949.

Ὁ κατωτέρω πίναξ δεικνύει τὰς ἐκ τοῦ συμμαχοῦτοπολέμου ὕλικὰς ζημίας τῆς χώρας.

Πίναξ 1

1.	Καταστροφέντα κτίρια	62.000
2.	» χωρῖα	3.000
3.	» δάση (ἐκτάρια)	95.000
4.	» τραῖνα	307
5.	» γέφυραι	915
6.	» σιδηροδρομικοὶ σταθμοὶ	8
7.	Κλαπέντα ζῶα	1.500.000
8.	Πρόσφυγες	650.000

Διαρθρωτικαὶ ἀδυναμίαι τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας

Ἐνῶ διὰ τὸ σύνολον τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἡ ἀποκατάστασις τῶν ζημιῶν ἐκ τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου ἔλαβε χώραν ἐντὸς τῆς πρώτης τριετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ πολέμου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἠκολούθησεν ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῶν χωρῶν τούτων, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ἑλλάδος παρατηρεῖται χρονικὴ ὑστέρησις τῆς τάξεως τῶν πέντε ἐτῶν, λόγῳ τοῦ μεσολαβήσαντος συμμαχοῦτοπολέμου, ὅστις ἐπέφερε νέας καταστροφὰς τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου μέχρι τὰ τέλη τοῦ 1949. Οὕτω, μόλις εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1950 ἤρχισεν ἡ προσπάθεια ἀποκατάστασεως τῶν ὕλικῶν ζημιῶν, ὡς καὶ ἡ προσπάθεια σταθεροποιήσεως τοῦ ἐθνι-

κοῦ νομίσματος Ἡ ἀποκατάστασις αὐτῆ, εἰς γενικὰς γραμμάς, συντελέσθη μέχρι τοῦ 1953, ὡς συμβεβηκόν δὲ ὄριον ταύτης λαμβάνεται ἡ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο λαβούσα χώραν ἀναπροσαρμογῆ τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, ὡς καὶ ἡ υἱοθέτησις καθεστῶτος φιλελευθερωτέρας ἐξωτερικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς.

Κατὰ τὴν ἀκολουθήσαν τὴν νομισματικὴν ἀναπροσαρμογὴν δεκαετίαν ἔλαβε χώραν ἀνάπτυξίς τις τῶν ἐπὶ μέρους τομέων τῆς οἰκονομίας. Εἰδικώτερον, κατὰ τὴν περιόδον ταύτην, ἀνεπτύχθησαν, κατὰ κύριον λόγον, ὁ τομεὺς τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς, αἱ συγκοινωνίαι καὶ τηλεπικοινωνίαι, ὁ ἐξηλεκτρισμὸς, ὁ τουρισμὸς, τέλος δὲ ἐτιθέτησαν αἱ βάσεις ἀναπτύξεως τοῦ τομέως τῆς δευτερογενοῦς παραγωγῆς.

Ἐπιπλέον, ἔλαβε χώραν καὶ βελτίωσις τοῦ κοινωνικοῦ τομέως διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν παροχῶν υἱείας, κοινωνικῆς προνοίας καὶ ἀσφαλίσεως γήρατος. Δυστυχῶς, ὅμως, αἱ στρατιωτικαὶ δαπάναι, αἱ δαπάναι ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἡ προσπάθεια ἀξιόσεως τοῦ κοινωνικοῦ κεφαλαίου δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ταχείαν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν — ἰδίᾳ τῶν τομέων τῆς παιδείας, τῆς υἱείας καὶ τῆς κρατικῆς ἀντιλήψεως — αἵτινες παραλλήλως πρὸς τὰς ἐπειδύσεις ὑποδομῆς, ἀποτελοῦν διὰ κάθε ὑπὸ ἀνάπτυξιν οἰκονομίαν, τὸ ὑπόβαθρον διὰ μίαν ὑγιᾶ ἀνάπτυξιν αὐτῆς.

Βασικαὶ ἀδυναμίαι

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἐμφανίζει σοβαρὰ διαρθρωτικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα χρήζουσιν ταχείας καὶ ριζικῆς ἀντιμετωπίσεως: Ἡ ὑποαπασχόλησις καὶ ἡ ἀνεργία ἀποτελοῦν σοβαρὰς ἀδυναμίας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, μὲ συνέπειαν τὴν μετανάστευσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐνὸς μεγάλου ἀριθμοῦ ἐργατῶν. Τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα εἶναι ἐν τῶν χαμηλοτέρων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης Ὑφίσταται σημαντικὴ ἀνισότης εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπὶ μέρους περιοχῶν τῆς χώρας. Τὸ ἐπίπεδον ἀγροτικῆς καὶ βιομηχανικῆς συναγωνιστικότητος εἶναι χαμηλὸν καί, τέλος, τὸ ἰσοζύγιον τρεχουσῶν συναλλαγῶν εἶναι ἐλλειμματικόν, ἐμφανίζον διαρθρωτικὰς ἀδυναμίας.

Ἀπασχόλησις καὶ μετανάστευσις

Ἡ ἀγορὰ ἐργασίας χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἓν ὑψηλὸν ποσοστὸν ὑποαπασχολήσεως εἰς τὸν πρωτογενῆ τομέα, ἀπὸ τὴν ὑπαρξιν εἰς τὸν τριτογενῆ τομέα ἐνὸς ἀριθμοῦ παρασιτικῶν ἀσχολιῶν καὶ τέλος ἀπὸ ἓν ποσοστὸν ἀνεργίας, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὴν ἔξοδον ἐνὸς ὑψηλοῦ ἀριθμοῦ ἐργατῶν.

Ἀπόδειξις τῆς ἀδυναμίας πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ διαθέσιμου ἐργατικοῦ δυναμικοῦ εἶναι ὁ ὑψηλὸς ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος μεταναστευσάντων ὅστις χαρακτηρίζει ὅλα τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ἰδίως τετραετίαν, εἰς ἀνησυχητικὸν πλέον ρυθμὸν, ἀναζήτησις ἐργασίας εἰς ὑπερπόντιους καὶ δυτικοευρωπαϊκὰς χώρας ὅπου, βάσει στοιχείων τῶν Ὑπηρεσιῶν Μεταναστεύσεως, ὁ ἀριθμὸς τῶν μεταναστῶν ἀπὸ 23.000 περίπου τὸ 1959 ἀνήλθεν εἰς 100.000 τὸ 1963 μὲ τάσεις περαιτέρω αὐξήσεως. Ἐπὶ πλέον τού-

των, ποσοστόν κυμαινόμενον περίξ τῶν 30 % ἀναχωρεῖ δι' ἰδίων μέσων καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ἀνωτέρω μέγεθος εἶναι ἔτι δυσμενέστερον.

Ἐξέλιξις τῆς μεταναστεύσεως

Ἔτος	Σύνολον	Ἑυρωπαϊκὴ χώρα	Εὐρώπη	Δυτικὴ Γερμανία
1958	24.521	17.954	6.576	(1.975)
1959	23.684	16.971	6.713	(2.543)
1960	47.768	20.841	26.927	(21.532)
1961	58.837	19.237	39.564	(31.107)
1962	84.054	23.300	60.754	(49.532)
1963	100.072	24.459	74.236	(64.662)

Αἱ ἀρμόδιαι ἑλληνικαὶ ἀρχαὶ ἀνησυχοῦν σοβαρῶς διὰ τὴν αὐξουσαν ἑκτασιν ἣν λαμβάνει ἡ ἔξοδος σημαντικοῦ μέρους τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Καθίσταται, κατὰ συνέπειαν, ἀπαραίτητον διὰ ταῦτα, ὅπως δημιουργήσουν εὐκαιρίας ἀπασχολήσεως διὰ τὴν ἀνακοπήν τοῦ ρεύματος τῆς μεταναστεύσεως.

Ἡ διάρθρωσις τοῦ ἀκαθαρίστου ἐγχωρίου προϊόντος

Παρὰ τὰς ἐπιτευχθείσας προόδους ἡ συμμετοχὴ τῆς μεταποιήσεως εἰς τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα δὲν ἐνεφάνισεν ἀξιόλογον ποσοστιαίαν μεταβολὴν εἰς τὸ ἀκαθαρίστον ἐγχώριον προϊόν, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1962 ἡ συμμετοχὴ τοῦ τομέως τούτου, ὅστις εἶναι ἐνδεικτικὸς τοῦ βαθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας, ἀνήρχετο εἰς 18,5 % τοῦ ἀκαθαρίστου ἐγχωρίου προϊόντος, ἦτοι μόλις κατὰ 0,5 % ἀνώτερος τοῦ 1954. Ὁσαύτως, ἡ συμβολὴ τῆς ἐν εὐρυτέρῳ ἐννοίᾳ δευτερογενοῦς παραγωγῆς, ἦτοι μεταποιήσεως, ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ κατασκευῶν, ἦτο κατὰ τὰ ἔτη 1962 καὶ 1954 26,4 καὶ 21,0% ἀντιστοίχως.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνδεικτικῶς ἀναφέρεται ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν ἰδίων τομέων τῆς Ἱταλικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ προϊόντος ἦτο διὰ τὸ ἔτος 1955 40 % καὶ διὰ τὸ 1961 43 %.

Κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα

Τὸ κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τῆς χώρας, παρὰ τὴν κατὰ τὴν διαρρέουσαν δεκαετίαν αὐξησιν αὐτοῦ, ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ, ἀπὸ ἀπόψεως τάξεως μεγέθους, εἰς λίαν χαμηλὸν ἐπίπεδον. Εἶναι τὸ χαμηλότερον τῶν χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἐν πάσῃ περιπτώσει μεταξὺ τῶν χαμηλοτέρων ἐντὸς τοῦ NATO.

	1961
	Εἰς δολλάρια
Μεγάλη Βρετανία	1.157
Γερμανία	1.115
Γαλλία	1.079
Βέλγιον	1.061
Ἱταλία	558
Ὀλλανδία	873
ΕΛΛΑΣ	357

Ἄνισος περιφερειακὴ ἀνάπτυξις

Ἐνεκα τῆς συγκεντρώσεως τῶν οἰκονομικῶν δραστηριοτήτων τοῦ δευτερογενοῦς καὶ τριτογενοῦς τομέως εἰς ὀλίγας ἀστικάς περιοχάς, ὡς αἱ Ἀθήναι, σημαντικὸν τμῆμα τῆς χώρας εἰς ἐλάχιστον βαθμὸν ὠφελεῖται ἐκ τῶν ἀνερχομένων γενικῶν ρυθμῶν ἀναπτύξεως. Κατὰ συνέπειαν, αἱ ὑφιστάμεναι μεταξὺ τῶν διαφόρων περιοχῶν ἀνισότητες δὲν ἐμειώθησαν ἐπαρκῶς κατὰ τὴν παρελθούσαν δεκαετίαν. Ἀποτέλεσμα τῆς καταστάσεως ταύτης εἶναι ὅτι μεγάλαι διαφοραὶ ὑφίστανται ἀκόμη μεταξὺ τῶν διαφόρων περιοχῶν εἰς τὸν τομέα τῶν κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν, τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι γενικῶς παρέχονται ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Χαμηλὴ συναγωνιστικότης

Κατὰ τὴν πρὸ τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου περίοδον, τόσον ἡ γεωργία, ὅσον καὶ ἡ βιομηχανία, ἀνεπτύχθησαν ὑπὸ καθεστῶς πολιτικῆς αὐταρκειας. Ἡ πολιτικὴ αὕτη τοῦ παρελθόντος ὠδήγησεν εἰς ἐσωτερικὴν παραγωγὴν βασικῶν εἰδῶν διατροφῆς μὲ ὑψηλὸν κόστος, καθῶς, ἐπίσης, καὶ εἰς περιορισμὸν τῶν παραγωγῶν εἰς ὀλίγα προϊόντα, ὡς ὁ καπνός, ἡ σουλτανίνα καὶ αἱ ἐλαίαι. Πρόοδος ἔχει συντελεσθῆ εἰς τὴν παραγωγὴν νέων γεωργικῶν προϊόντων ὑψηλοῦ βαθμοῦ ἀποδόσεως ἀπὸ τοῦ 1950. Οὐχ ἦττον ὅμως, γεγονὸς παραμένει ὅτι, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν σχετικῶς νέων ἐξαγωγίμων προϊόντων, ὡς ὁ βάμβαξ καὶ αἱ νωταὶ ὀπύρραι, ὑπάρχει σημαντικὴ ἀπόκλισις τιμῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς συναγωνιστικὰς χώρας, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐξάρτησις ἐκ τῶν διμερῶν ἐμπορικῶν συμφωνιῶν μὲ τὸ ἀνατολικὸν συγκρότημα.

Γενικῶς, δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἔλλειψιν μεγάλης βιομηχανικῆς παραδόσεως. Πλείσται σημεριναὶ βιομηχαναὶ συνιστοῦν σχετικῶς μικρὰς οἰκογενειακὰς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἔχουν ἀναπτυχθῆ ὑπὸ καθεστῶς προστασίας καὶ δὲν εἶναι ἐθισμένοι εἰς τὰς δυσκολίας τοῦ ἐντόνου συναγωνισμοῦ. Ὑπάρχει στενότης ἐπιχειρηματικῆς πρωτοβουλίας καὶ τεχνικῶν γνώσεων, ἐξαιρέσει ὀρισμένων δραστηριοτήτων, ὡς ἡ βαμβακοουργία, καὶ κατὰ τὴν προσεχῆ δεκαετίαν θὰ ἀπαιτηθῆ μείζων ἀναδιάρθρωσις τοῦ βιομηχανικοῦ τομέως.

Ἐπενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Κατὰ τὰ ἔτη 1958 - 1962, αἱ ἐπενδύσεις τοῦ δημοσίου τομέως ὑπῆρξαν εἰς ἀποφασιστικὸς παράγων εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, ἀυξηθεῖσαι κατὰ μέσον ἐτήσιον ποσοστὸν τῆς τάξεως τοῦ 21 %, ἐνῶ ἡ πρόοδος τῶν ἐπενδύσεων τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως ἦτο τῆς τάξεως τῶν 12 % κατὰ μέσον ὄρον ἐτησίως. Ὁ χαμηλὸς ρυθμὸς αὐξήσεως τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, ὀφειλόμενος εἰς δισταγμὸν καὶ ἔλλειψιν ἐπιχειρηματικῆς πρωτοβουλίας ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ἐπιχειρηματιῶν, ἀποτελεῖ ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει ἡ πολιτικὴ ἀναπτύξεως τῆς χώρας

Ίδιωτικά και δημόσια επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

	1958	1959	1960	1961	1962
Δημόσια Ήπενδύσεις	27,4	32,0	35,4	35,9	35,6
Ίδιωτικά Ήπενδύσεις	72,6	68,0	64,6	64,1	64,4
Ήξ ὧν κατοικίαι	32,5	31,2	28,0	28,2	26,6

Ίσοζύγιον πληρωμῶν

Αἱ ἀνωτέρω περιγραφεῖσαι διαρθρωτικαὶ ἀδυναμίαι τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας ἀντανακλῶνται εἰς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν. Ὑπάρχει ὕψηλὴ εἰσοδηματικὴ ἐλαστικότης εἰσαγωγῶν ὀφειλομένη ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ γεγονός ὅτι δι' ἕν μῆρος τοῦ πληθυσμοῦ αἱ βασικαὶ ἀνάγκαι δὲν ἔχουν εἰσέτι ἱκανοποιηθῆ. Κατὰ συνέπειαν, ἔλεγχοι ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν — οἱ ὅποιοι ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι καὶ ἀντίθετοι πρὸς τὴν φιλελευθέραν πολιτικὴν τὴν ἐφαρμοζομένην ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος — ὑπὸ μορφήν προκαταβολῶν καὶ περιορισμοῦ ἀλλοδαπῶν ἐμπορικῶν πιστώσεων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθοῦν μὲ ἀσθηρότητα διὰ βασικὰ ἀγαθὰ, κεφαλαιουχικά τοιαῦτα, ὡς καὶ πρώτας ὕλας.

Ήξ ἄλλου, δεδομένου ὅτι ἀνω τοῦ 70 % τῶν ἐξαγωγῶν συνίσταται ἀκόμη ἐξ ὀλίγων κατὰ παράδοσιν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ὅτι αἱ ἐξαγωγαὶ βιομηχανικῶν προϊόντων εἶναι πολὺ μικραὶ (κάτω τοῦ 5 %), τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἀυξάνει εἰς ἀνησυχητικὸν βαθμὸν. Τὸ μέγα ἀνοιγμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἀντισταθμίζεται, ἐν μέρει, διὰ τῶν καθαρῶν ἀδήλων, ὡς τὰ ἔσοδα τοῦ τουρισμοῦ, τῆς Ναυτιλίας καὶ τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων, τὰ ὅποια ὅμως εἶναι γενικῶς γνωστὸν ὅτι ἀποτελοῦν ἀσταθεῖς παράγοντας.

Ἐμπορικὸν Ίσοζύγιον

	Ἐκατ. Δολλ.					
	1958	1959	1960	1961	1962	1963
Εἰσαγωγαὶ	531,7	465,1	520,4	585,1	661,1	747,4
Ἐξαγωγαὶ	242,8	212,5	208,6	234,3	242,6	295,6
Ἐμπορικὸν Ίσοζύγιον (Ἐμπορευματικόν)	-288,9	-252,6	-311,8	-350,8	-418,5	-415,5

α'. Ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς

Ἡ πρώτη ἐτησίαι ἔκθεσις τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως καλύπτει τὴν πρώτην χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1962 μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου 1963. Ἴσως εἶναι δικαιολογημένα αἱ γενικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀφορᾷ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συνδέσεως καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν εἰς τόσον σύντομον χρόνον νὰ ὑπάρξουν ἀποτελέσματα ἐπιτρέποντα τὴν ἐξαγωγὴν καλύτερων συμπερασμάτων. Παρ' ὅλα ὅμως αὐτά, δὲν ἔχει τονισθῆ ἀρκοῦντως τὸ γεγονός, ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. δὲν εἶναι μία ἀπλή ἐμπορικὴ συμφωνία. Ἔχει εὐρύτερους κοινωνικο-

οικονομικούς και πολιτικούς ακόμη σκοπούς. 'Εάν τὸ Συμβούλιον συνδέσεως ἀπεφάσιζε νὰ ἀτενίσῃ τὸ πρόβλημα ἀπὸ τὴν εὐρύτεραν του σκοπιὰν τότε καὶ τὰ ἐπὶ μέρους οἰκονομικὰ καὶ ἐμπορικὰ θέματα θὰ εὗρουν τὴν ὀρθὴν τοποθέτησίν των.

'Αναφέρονται λεπτομερῶς αἱ μειώσεις τῶν δασμῶν εἰς ὀρισμένα βασικὰ ἐξαγόμενα γεωργικὰ προϊόντα (καπνός, σταφίδα, οἶνοι) ὡς καὶ εἰς ὀρισμένα βιομηχανικὰ τοιαῦτα χωρὶς ὅμως νὰ γίνεται μνεία περὶ τῶν προσπαθειῶν τῆς κοινότητος. 'Ἐχει ἐξαντλήσει τὰ περιθώρια τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὰ ἀνωτέρω εἶδη.

β'. 'Εναρμόνιαις τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς μεταξὺ 'Ελλάδος καὶ Ε.Ο.Κ.

'Απὸ οἰκονομικῆς σκοπιᾶς μία ἐκ τῶν βασικῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι καὶ τὸ ὑψηλὸν ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς ἰσοζυγίου τὸ ὁποῖον διαρκῶς αὐξάνεται. Καὶ τὸ ἐμπορικὸν ἔλλειμμα μεταξὺ τῆς 'Ελλάδος καὶ τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἔχει ἐπίσης αὐξηθῆ κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὸν κατωτέρω πίνακα :

	(Εἰς ἑκατομ. δολλάρια)				
	1959	1960	1961	1962	1963
Ἐισαγωγή	191,9	196,8	231,2	284,0	296,5
'Εξαγωγή	83,1	67,8	74	81,1	89,4
'Ἐλλειμμα	108,8	129,0	157,2	199,9	207,1

Τὸ ἐρώτημα διὰ τὴν 'Ελλάδα εἶναι πῶς θὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ ὄλονεν αὐξανόμενον πρόβλημα τοῦ ἐμπορικοῦ τῆς ἰσοζυγίου. Κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐλληνικῆς ἀντιπροσωπείας τὸ πρόβλημα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς χώρας δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῇ διττῶς :

α'. Βραχυχρονίως

Βραχυχρονίως τὸ πρόβλημα τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου εἶναι κυρίως πρόβλημα αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ πλήρης ἐναρμόνιαις τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τῆς 'Ελλάδος μετὰ τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ. θὰ ἠμποροῦσε νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν τοῦ ἐμπορικοῦ μας ἰσοζυγίου.

Εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς παρούσης ἐκθέσεως ἀναφέρεται ὅτι τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἡ διαδικασία τῆς ἐναρμονίσεως διὰ πέντε εἶδη ἐφ' ὧν ἔχει διαμορφωθῆ ἡ κοινὴ ἀγροτικὴ πολιτικὴ. Εἰς τὴν σελίδα 23 τῆς παρ. Α τῆς ἐκθέσεως, ἀναφέρεται ὅτι «ἡ ἐναρμόνιαις τῆς Ἀγροτικῆς Πολιτικῆς τῆς Κοινότητος καὶ τῆς 'Ελλάδος θὰ πρέπει νὰ πραγματοποιηθῆ, ὥστε νὰ ὀλοκληρωθῇ τὸ βραδύτερον εἰς τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου (22 ἔτη)».

'Ἡ ἐλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἔχει τὴν γνώμην ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως ἡ διαδικασία τῆς πλήρους ἐναρμονίσεως τῆς 'Ελληνικῆς καὶ Κοινοτικῆς Πολιτικῆς. 'Ἡ Κοινότης ἔχει ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωσιν, βάσει τοῦ ἄρθρου 33 τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως, τῆς παροχῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν ἐλληνικῶν γεωργικῶν προϊόντων. 'Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου τούτου, τὸ ὁποῖον ρητῶς ἀναφέρεται

εις τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 39 τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ παρὰ μόνον ἓν ἢ κοινὴ γεωργικὴ πολιτικὴ τῆς Κοινότητος ἐπεκταθῇ εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ εἰς τὸ βάθος ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Προκύπτει ὅθεν σαφῶς ἡ ἀναγκαιότης τῆς ἑναρμονίσεως τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Κοινοτικῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὄχι μόνον εἰς τὸν τομέα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὄρων αὐτῆς ταύτης τῆς παραγωγῆς.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, τοῦ ὁποίου τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἀσχολεῖται μὲ τὴν γεωργίαν, ἐπιθυμεῖ ὅπως ἀρχίσουν τὸ ταχύτερον δύνατον αἱ διαβουλεύσεις τῆς Κοινότητος μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἑναρμόνισιν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς των. Οὗτος ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως ἐκπληρώσῃ τὰς ἐκ τῆς συμφωνίας συνδέσεως ἀπορροεῦσας ὑποχρεώσεις του καὶ ὅπως συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῆς συνδέσεως, θεωρεῖ ἀπαραίτητον τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς θεσμολογικὰς ρυθμίσεις καὶ τοὺς χρηματοδοτικούς ὁργανισμούς τῆς κοινοτικῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Οὗτοι ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ἀδιαιρέτου συνόλου τῆς κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς συμφωνίας μὲ τὰς δηλώσεις τῆς κοινότητος.

Ἡ ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεῖα ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ θέμα τοῦτο καὶ θὰ ἤθελεν ὅπως ἡ κοινότης, ἀνταποκρινομένη εἰς τὸ αἴσθημα τοῦτο προβῇ τὸ συντομότερον εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἐνεργείας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών της.

β'. Μακροχρονίως

Μακροχρονίως τὸ πρόβλημα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐπιλυθῇ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐτέρου βασικοῦ κλάδου τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας, τῆς μεταποιήσεως. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, αἱ χῶραι τῆς Κοινότητος θὰ ἠδύναντο νὰ συμβάλουν τὰ μέγιστα εἰς τὴν πείραν, τὴν ὁργάνωσιν καὶ τὰ κεφάλαια τὰ ὁποῖα θὰ διαθέσουν. Οἱ περισσότεροι κλάδοι τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς πρωτόγονον στάδιον καὶ θ' ἀπαιτηθῇ χρόνος καὶ προσπάθεια διὰ τὸν ἐκσυγχρονισμόν των. Ἡ ἔλλειψις ἐπιχειρηματικότητος εἰδικευμένων ἐργατῶν, πείρας, ὁργανώσεως καὶ ἡ χαμηλὴ συναγωνιστικότης ἀποτελοῦν τὰς βασικὰς ἀδυναμίας τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας.

γ'. Χρηματοδότησις ὑπὸ τῆς Ε.Τ.Ε.

Ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐτήσιαν ἔκθεσιν τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συνδέσεως παρετηρήθη μεγάλη καθυστέρησις εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν πρῶτων πιστώσεων τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τραπεζῆς Ἑπενδύσεων.

Τοῦτο ἐθεωρήθη φυσικὸν κατ' ἀρχὴν, μέχρις οἴτου ὁ ὅλος μηχανισμὸς τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ὑπάρξῃ ἀφ' ἑνὸς μὲν μεγαλυτέρα ἐλαστικότης ὡς πρὸς τὰ κριτήρια διὰ τὴν χορήγησιν τῶν δανείων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιτάχυνσις τῆς διαδικασίας συνάψεως αὐτῶν διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐντὸς τῆς ὀρισθείσης πενταετίας ἀπορρόφησις ὁλοκλήρου τοῦ

ποσού τῶν 125 ἑκατ. Θὰ ἦτο σκόπιμον ἡ Κοινότης νὰ μὴ ἐπιμείνῃ ἐπὶ τοῦ τεθνήκτος ὄρου ὅπως τὸ 1/3 τῶν χορηγουμένων δανείων διατίθεται ταυτοχρόνως διὰ ἔργα βιομηχανικά, διότι θεωροῦμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὑποδομῆς, ὡς ἡ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια καὶ κυρίως τὰ ἐγγειοβελτιωτικά, ὡς ἀπολύτου προτεραιότητος διὰ τὴν ταχύτεραν ἀνάπτυξιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

δ'. Τεχνικὴ βοήθεια

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐκτιμᾷ τὴν χειρονομίαν τῆς Κοινότητος διὰ τὸ πρῶτον ἔστω καὶ ἐνδεικτικὸν ποσὸν τῶν 20.000 δολλαρίων τῆς τεχνικῆς βοήθειας. Ἐχομεν τὴν γνώμην ὅτι μεγαλύτερα ποσὰ θὰ πρέπει νὰ διατεθοῦν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐπιλύσεως ὠρισμένων βασικῶν προβλημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Ἡ χώρα μας π.χ. δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ ἀναλάβῃ τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἰδιαίτερα τῆς τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς τοιαύτης. Πιστεύομεν ὅτι ἡ πρωτοβουλία τῆς κοινότητος νὰ δώσῃ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν μίαν ἐνιαίαν μορφήν εἶναι ἓνα σημαντικὸν βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς κοινῆς πολιτικῆς καὶ τῶν κοινῶν ὀργάνων εἰς τὰς βάσεις αὐτῶν.

ε'. Ἐμπορικὴ πολιτικὴ

Εἰς τὴν πρώτην ἐτησίαν ἐκθεσιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Συνδέσεως (σελῖς 34, 35 καὶ 36) ἀναφέρεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν οὐσιώδεις διαφοραὶ μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Κοινότητος ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ἀρθροῦ 64 τῆς συμφωνίας συνδέσεως. Εἰς τὴν ἐκθεσιν ἀναφέρεται ὅτι ἡ Κοινότης ἐτήρησε κανονικῶς ἐνήμερον τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος ἐν σχέσει μὲ τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Ἰσραήλ, τοῦ Ἰράν, ὡς σελῖς 34.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία θεωρεῖ ὅτι τὸ ἀρθρον 64 τῆς συμφωνίας Ἀθηνῶν εἶναι ἐν ἓκ τῶν βασικωτέρων ἀρθρων τῆς ὡς ἄνω συμφωνίας. Φρονοῦμεν ἐπομένως ὅτι ἡ παράβλεψις τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀρθρου τούτου ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος δημιουργεῖ σοβαροὺς κινδύνους εἰς τὴν ὅλην προσπάθειαν τῆς συνδέσεως, ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Κοινότης δὲν λαμβάνει ἐπαρκῶς ὑπ' ὄψιν τὰ ἀμοιβαία συμφέροντα ἐνῶ ἡ Συμφωνία Συνδέσεως προνοεῖ ὅπως ταῦτα ληφθοῦν «πλήρως» ὑπ' ὄψιν.

Ἡ Ἑλλὰς θεωρεῖ ὅτι ἡ στενὴ συνεργασία τῆς μετὰ τῆς Κοινότητος εἰς τὸν τομέα τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς θὰ διηκόλυε καὶ τὴν ἰδίαν τὴν Κοινότητα εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς πολιτικῆς τῆς διότι αὕτη θὰ ἐγνώριζε ἐξ ἀρχῆς τὰς Ἑλληνικὰς ἀντιρροήσεις ἢ συμφωνίας, βασιζομένης ἐπὶ τῶν ὄρων τῆς συμφωνίας συνδέσεως, ὥστε αἱ διαπραγματεύσεις νὰ ἐξελισσῶνται ὁμαλῶτερα μεταξὺ τῆς Κοινότητος καὶ τῶν τρίτων χωρῶν.

στ'. Ἡ λειτουργία τῶν ὀργάνων συνδέσεως

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία θεωρεῖ ὅτι ἡ παρατηρηθεῖσα ἀνταπόκρισις ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ συνέρχεται τοῦτο καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας (σελ. 8, παρ. 1) θὰ συνεισφέρει εἰς τὴν δημιουργίαν στενοτέρου κλίματος συνεργασίας μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ

λαοῦ καὶ τοῦ λαοῦ τῶν χωρῶν τῆς Κοινότητος καθὼς καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν καλυτέρας ἀντιλήψεως ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Ὁργάνων, Κρατικῶν καὶ μὴ ὅσον ἀφορᾷ τὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων τῆς Κοινότητος.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Συνδέσεως διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς Ἐπιτροπῆς Συνδέσεως καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν Ἐπιτροπῆς Τελωνειακῆς συνεργασίας θὰ διευκολύνουν τὴν ὅλην λειτουργίαν τῶν ὀργάνων συνδέσεως πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς συμφωνίας συνδέσεως.

Θὰ ἠθέλαμεν ὁμως, νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς διαδικασίας, διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὀργάνων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς συμφωνίας Συνδέσεως, διότι παρατηρεῖται συχνὰ καθυστέρησις καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι τὰ Κράτη - Μέλη θέλουν ὅπως ἀποφασίζουν πρῶτον μεταξύ των ἐπὶ τῆς ἀκολουθητέας πολιτικῆς ἔναντι τῆς Ἑλλάδος καὶ κατόπιν νὰ διαπραγματεύωνται μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν ἐξετασθέντων θεμάτων.

Διατυπώνομεν τὴν εὐχὴν ὅπως ἡ ὡς ἄνω διαδικασία ἀπλοποιηθῇ διὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς διαπραγματεύσεις κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῶν διαβουλεύσεων τῶν Κρατῶν - Μελῶν.

ξ'. Ἡ δημιουργία τελωνειακῆς ἐνώσεως

Ἡ κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἰδρύσεως τελωνειακῆς ἐνώσεως ἀκολουθηθεῖσα πολιτικὴ ὑπῆρξεν ἐπιτυχής. Αἱ ὑπὸ τῆς Συμφωνίας προβλεπόμεναι μειώσεις τόσον τῶν δασμῶν ὅσον καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν ἐπραγματοποιήθησαν συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους ταύτης. Εἰς τὴν περίπτωσιν (σελίς 27 παράγραφος «Par ailleurs les États Membres...») ὁμως, ταύτην καθὼς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν εἰσαγωγῶν τοματῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν (σελίς 21, παράγραφος : «Dans le domaine des restrictions...» καὶ παράγραφος : «A cet égard, la delegation hellénique a souligné...»), ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ θεωρεῖ ὅτι ἡ Κοινότης παρηγόμηνησε τὴν συμφωνίαν καὶ νομίζομεν ὅτι τοιοῦτου εἴδους ἐκτροπαι θίγουσιν βασικὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα καὶ δὲν ὑποβοηθοῦν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας.

η'. Περιφερειακὴ ἀνάπτυξις

Νομίζομεν ὅτι εἰς τὸν τομέα τῆς τεχνικῆς βοήθειας κατ' ἄρχὴν θὰ πρέπει νὰ τοποθετηθῇ καὶ ἡ βοήθεια τῆς Κοινότητος εἰς τὸν τομέα τῆς περιφερειακῆς ἀναπτύξεως. Ἐλέχθη εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς παρουσίας εἰσηγήσεως ὅτι μία ἀπὸ τὰς ὀργανικὰς ἀδυναμίας τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι καὶ ἡ ἄνισος κατανομή τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος μεταξύ τῶν διαφόρων περιοχῶν τῆς χώρας. Πρόδηλος ὄθεν καθίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς εὐρέως προγράμματος περιφερειακῆς ἀναπτύξεως. Αἱ μέχρι τοῦδε προσπάθειαι ὑπῆρξαν ἀσθενεῖς καὶ δὲν ἀπέδωσαν τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα. Ἡ Κοινότης μὲ τοὺς εἰδικούς τεχνικούς καὶ τὰ οἰκονομικὰ μέσα, τὰ ὅποια διαθέτει, θὰ ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

Συμπεράσματα

Ἡ πρώτη ἐτησία ἐκθεσις τοῦ Συμβουλίου συνδέσεως παρὰ τὴν καλὴν προσπάθειαν ἢ ὅποια ἔχει καταβληθῆ δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ ἐμφανίσῃ ἀδυναμίας λόγῳ τοῦ βραχυτάτου χρόνου εἰς τὸν ὅποιον ἀναφέρεται. Ἐλέχθη ἄλλωστε εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς παρούσης εἰσηγήσεως ὅτι ὁ χρόνος, ὁ ὁποῖος διέρρευσε δὲν ἦτο ἀρκετὸς πρὸς συναγωγὴν ἀσφαλῶν συμπερασμάτων. Εἶναι ἐν τούτοις σημαντικὸν ὅτι ἤδη ἔχουν ἐπισημανθῆ αἱ βασικαὶ ἀδυναμίαι καὶ τὰ προβλήματα τὰ ὅποια θὰ μᾶς ἀπασχολήσουν γιὰ πολλὰ ἀκόμη χρόνια.

Ἡ σύνδεσις μιᾶς ὑπὸ ἀνάπτυξιν οἰκονομίας ὡς ἡ Ἑλληνικὴ μὲ τὰς πλέον ἀνεπτυγμένας οἰκονομικὰς χώρας τῆς Δύσεως ἀποτελεῖ ὡς ἔχει ἤδη τονισθῆ ἓνα πείραμα. Ἀπὸ τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὴν προσπάθειαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν θὰ ἐξαρτηθῆ ἡ ἐπιτυχία ἢ μὴ τοῦ ἐν λόγῳ πειράματος. Πέραν τούτου ἡ ἐπιτυχία τοῦ πειράματος θὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον καὶ εἰς ἄλλους μιμητὰς ἐνῶ ἡ ἀποτυχία θὰ ὀδηγήσῃ ὅλους εἰς μίαν ἄνευ προηγουμένου ἐπίκρισιν καὶ ἀπογοήτευσιν.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία πιστεύει ὅτι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὑπάρχει καὶ καλὴ θέλησις καὶ ἡ δυνατότης ἐπιτυχίας μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος ἔχει καθορισθῆ διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς προσπαθείας. Ἡ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Κοινότητα εἶναι μία μακροχρόνιος διαδικασία καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ δημιουργοῦνται ἀπογοητεύσεις ἐὰν εἰς τὰ διάφορα στάδια τῆς διαδικασίας ὑπάρξουν ὄρισμένα δυσκολία.

Αἱ ὀργανικαί, ὀργανωτικαὶ καὶ θεσμολογικαὶ ἀδυναμίαι τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας εἶναι δυνατόν νὰ ὑπερνηκηθοῦν μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Κοινότητος.

Τελικῶς θὰ πρέπει νὰ τονισθῆ καὶ πάλιν ἡ ἀποψις τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἢ ὅποια εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τυγχάνει τῆς ἐγκρίσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀντιπροσώπων τῶν Κρατῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. καθ' ἣν σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ. δὲν εἶναι μία ἀπλῆ ἐμπορικὴ συμφωνία. Ἐχει εὐρύτερους κοινωνικοῦς, οἰκονομικοῦς καὶ πολιτικοῦς σκοπούς.